

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **H. L. Ch. N.**, zast. Mgr. Azrou Drozdek, advokátkou se sídlem Dlouhá 705/16, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2023, čj. MV-154790-4/SO-2023, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 4. 3. 2024, čj. 60 A 12/2023-40,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 4. 3. 2024, čj. 60 A 12/2023-40, **se ruší**.
- II. Rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2023, čj. MV-154790-4/SO-2023, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 20 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně do ČR přicestovala z Vietnamu v říjnu 2022. V té době byla držitelkou tzv. modré karty, která jí umožňovala přicestovat do ČR za účelem výkonu vysoce kvalifikované práce (§ 42i zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů). Žalobkyně má vysokoškolské vzdělání v ekonomickém oboru a pracovala zde jako obchodní zástupkyně. Modrou kartu měla vydanou s platností do 17. 10. 2024.

[2] Žalobkyně chtěla změnit typ pobytového oprávnění v ČR, a proto dne 17. 4. 2023 požádala o vydání zaměstnanecké karty podle § 42g zákona o pobytu cizinců (chtěla vykonávat nekvalifikovanou práci na pozici prodavačky, která byla vedena jako volná pracovní pozice v Centrální evidenci volných pracovních míst). Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra jako prvostupňový správní orgán žádost žalobkyně zamítl rozhodnutím ze dne 26. 7. 2023, čj. OAM-27551-16/ZM-2023, a zaměstnaneckou kartu jí nevydal, jelikož její pobyt na území nebyl v zájmu ČR [§ 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců].

[3] Žalobkyně se bránila odvoláním, které žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Její odůvodnění bylo obdobné jako prvostupňového orgánu. Pobyt žalobkyně na území není v zájmu ČR, jelikož ta má zájem na pobytu pouze těch pracovníků přicházejících z Vietnamu, kteří budou pracovat na (vysoce) kvalifikovaných pozicích. Tento svůj zájem ČR vyjádřila skrze nařízení vlády č. 220/2019 Sb., o maximálním počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na zastupitelském úřadu. Nařízení stanovuje konkrétně pro Vietnam kvótu 200 žádostí o víza, a to navíc pouze v *Programu klíčový a vědecký personál*. Žalobkyně tedy dostala dlouhodobé vízum pro účely práce s vysokoškolskou kvalifikací, a pokud se po jen několika měsících snaží získat pobytové oprávnění k nekvalifikované práci, bylo by jeho vydání v rozporu s výše popsáním zájmem ČR.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[4] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Nejprve připomněl, že na vydání zaměstnanecké karty neexistuje právní nárok a že žalobkyni nesvědčí veřejné subjektivní právo na umožnění pobytu na území ČR. Neplatí tedy úvaha, že když cizinec naplní všechny podmínky § 42g a § 42h zákona o pobytu cizinců, musí správní orgány zaměstnaneckou kartu bez prostoru pro uvážení vydat. Současně zákon o pobytu cizinců v § 46 odst. 6 stanovuje i negativní podmínky, pro které lze zaměstnaneckou kartu nevydat. Jednou z nich je právě i situace, že pobyt cizince není v zájmu ČR [§ 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců]. *Pobyt cizince na území není v zájmu České republiky* je neurčitý právní pojem, správní orgány jej tedy musí konkrétně vykládat. Správní orgány nepochybily, když při takovém výkladu přihlédly i k zákonnému zmocnění vlády regulovat počty žádostí o dlouhodobá víza ze zahraničí zakotvenému v § 181b zákona o pobytu cizinců a provedenému nařízením vlády č. 220/2019 Sb. Tímto nařízením vláda limituje počet mj. zaměstnaneckých karet vydávaných skrze řadu zastupitelských úřadů. Toto nařízení se sice týká žádostí podaných v zahraničí, krajský soud na něj však odkazoval i v kontextu žádosti žalobkyně podané na území ČR. Tím, že dala česká vláda zmíněným nařízením jasně najevo, že má zahraničně-politický zájem z Vietnamu přijímat pouze kvalifikované pracovníky, lze dovodit, že naopak není v zájmu ČR, aby zde dlouhodobě pobývali ti, kdo vykonávají nekvalifikované práce. Kdyby stejnou žádost o vydání zaměstnanecké karty na pozici prodavačky podala žalobkyně na zastupitelském úřadě v Hanoji, nebyla by s ní úspěšná; stejně tak by o modrou kartu vydanou na výkon kvalifikované práce přišla, pokud by takovou práci přestala vykonávat. Výklad neurčitého pojmu *pobyt cizince na území není v zájmu České republiky* tedy bylo možné provést i

pokračování

s přihlédnutím k zahraničně-politickému zájmu ČR vyjádřenému v nařízení vlády č. 321/2022 Sb. a žalovaný nepřekročil meze textu zákona.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[5] Žalobkyně (stěžovatelka) se s kasační stížností nyní obrátila na Nejvyšší správní soud. Namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] a nezákonný kvůli nesprávnému posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[6] Stěžovatelka má za to, že odůvodnění krajského soudu ohledně přenášení logiky z nařízení vlády č. 220/2019 Sb. na žádosti podané na území ČR, nereaguje na její žalobní body. Argumenty krajského soudu se mýlí s podstatou problému a odkazují na soudní rozhodnutí, která nevysvětlují tento problém, ale jen obecně pojednávají o problematice zaměstnaneckých karet a přístupu k utajovaným informacím nebo žádostech podávaných na zastupitelských úřadech. Stěžovatelka poukazovala na to, že nařízení vlády č. 220/2019 Sb. upravuje pouze situace, ve kterých cizinec o povolení žádá mimo území ČR. I přes to, že právní úprava vydávání zaměstnaneckých karet z území ČR je v zákoně o pobytu cizinců bezrozporná a jasná, tak krajský soud bez vysvětlení pracoval také s nařízením vlády č. 220/2019 Sb. Proto stěžovatelka považuje odůvodnění napadeného rozsudku za nedostatečné.

[7] Stěžovatelka dále tvrdí, že krajský soud nesprávně vyhodnotil právní otázku vztahu mezi nařízením vlády č. 220/2019 Sb. a § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Nařízení vlády reguluje výslovně pouze žádosti podané na zastupitelském úřadě v zahraničí; zákonodárce tedy upravil pouze objem cizinců „na vstupu“, naopak právní úprava cizinců žádajících z území ČR je jasná a bezrozporná, nařízení vlády s ní nijak neoperuje. Výklad zvolený krajským soudem a správními orgány je proti zásadě legality, jelikož činí právní řád nepředvídatelným a nepřehledným. Vtažení nařízení vlády č. 220/2019 Sb. i na žádosti podávané na území ČR může vést k *en bloc* zamítání žádostí vietnamských žadatelů, protože bude vždy možné říci, že jejich pobyt není v zájmu ČR. Neurčitý právní pojem *pobyt v zájmu České republiky* nelze vykládat obecným způsobem, ale je třeba jej vždy přizpůsobit konkrétní skutkové podstatě. V případě stěžovatelky byl ale vyložen čistě na základě nařízení vlády č. 220/2019 Sb., které se ale týká celé skupiny osob, které poji pouze státní příslušnost. Stěžovatelka před krajským soudem argumentovala také tím, že se stala „vězněm jednoho pobytového oprávnění“ a krajský soud ji odkázal na možnost změny povolání v rámci modré karty, tedy nějaké jiné kvalifikované pozici. To ovšem její situaci neřeší.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své rozhodnutí a na napadený rozsudek. Odkázala také na rozsudky Krajského soudu v Plzni a Městského soudu v Praze, které se týkaly zamítnutí žádostí o vydání zaměstnaneckých karet na nízkokvalifikované práce, o které žádali cizinci, kteří v ČR pobývali na základě víza k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Tyto rozsudky také pracují s argumentem, že ČR nařízením vlády č. 220/2019 Sb. vyjádřila svůj zájem na tom přijímat z Vietnamu kvalifikované pracovníky či budoucí kvalifikovanou pracovní sílu po absolvování vysokoškolského studia, tudíž je možné zamítnout jejich žádosti o zaměstnanecké karty po příjezdu na území ČR. V reakci na novou judikaturu Nejvyššího správního soudu pak žalovaná své vyjádření doplnila a polemizovala se závěry v ní vyslovenými. Tvrdí, že rozsudek NSS ze dne 19. 9. 2024, čj. 1

Azs 158/2024-37, je vnitřně rozporný a obsahuje omyly. Opomíjí povinnost správních orgánů hájit zájem státu a znamenal by popření práva na regulaci pracovní migrace. K systematickému zneužívání jiných pobytových titulů dochází nově. Tomu také odpovídá, že důvodová zpráva z roku 2019 k novele zákona o pobytu cizinců, která do něj zavedla § 181b odst. 1 písm. c), tuto situaci nekomentuje. Podle žalované by postup podle výše uvedeného rozsudku mohl přinést značné obcházení stanovených kvót, popř. jejich eliminaci. Pokud Nejvyšší správní soud odkázal na možnost použití jiných důvodů pro neudělení zaměstnanecké karty uvedených v § 56 zákona o pobytu cizinců, ty nejsou dle žalované v případech takto masově se vyskytujícího problému použitelné. Dále žalovaná poukazuje na to, že při rozhodování o této a podobných žádostech neaplikuje přímo nařízení vlády č. 220/2019 Sb., ale žádosti věcně posuzuje; v opačném případě by je posuzovala jako nepřijatelné.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Jelikož v dané věci rozhodovala samosoudkyně, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve přijatelností kasační stížnosti. Pokud před krajským soudem o věci rozhodoval specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud tak napadené rozhodnutí věcně přezkoumává pouze, pokud má řešená právní otázka přesah nad rámec konkrétního případu z důvodu 1) neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury nebo 2) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[10] V tomto případě je kasační stížnost přijatelná v rozsahu námítky nesprávného posouzení právní otázky, jelikož se krajský soud při výkladu relevantní právní úpravy dopustil zásadního pochybení, které mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. V této části je kasační stížnost současně i důvodná. Naopak přijatelnost kasační stížnosti není dána ve vztahu k námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu.

[11] Ve vztahu k namítané nepřezkoumatelnosti stěžovatelka zejména tvrdí, že krajský soud se ve stěžejní části rozsudku odkazoval na odůvodnění správního orgánu a jeho argumentace se míjela s jejími žalobními body.

[12] Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře považuje za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů zejména taková rozhodnutí, u nichž z odůvodnění není zřejmé, jakými úvahami se krajský soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (např. rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003-52). Krajský soud nicméně nemá povinnost vypořádat se s každým dílčím tvrzením či argumentem, postaví-li proti tvrzení účastníka řízení ucelenou argumentaci, z níž vyplývá, že jeho námitky jako celek neobstojí (např. rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2019, čj. 8 Afs 267/2017-38, bod 16, ze dne 11. 5. 2023, čj. 6 Afs 34/2022-31, bod 11, nebo ze dne 13. 9. 2023, čj. 7 Afs 69/2022-33, bod 12). Úkolem správního soudu je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace, tj. se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v určitých případech obsáhnout i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (např. rozsudky NSS ze dne 3. 4. 2014, čj. 7 As 126/2013-19, ze dne 24. 4. 2014, čj. 7 Afs 85/2013-33, nebo ze dne 23. 8. 2024, čj. 4 Azs 20/2024-17, bod 15). Stejně tak krajský soud

pokračování

může ve svém odůvodnění odkázat na přezkoumávané rozhodnutí správních orgánů, resp. se s jejich odůvodněním ztotožnit. Je-li napadené správní rozhodnutí řádně odůvodněno, je přípustné, aby si krajský soud, nedochází-li k jiným závěrům, správné závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil. V duchu zásady hospodárnosti a ekonomie řízení totiž není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou správně vyřčené (viz například rozsudky NSS ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86; ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS; nebo ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47).

[13] Krajský soud v nynější věci postupoval ve shodě s citovanou judikaturou. Z jeho odůvodnění je zřejmé, co vedlo jeho právní úvahy a text napadeného rozsudku nepostrádá vnitřní logiku. Krajský soud vysvětlil, proč podle něj úmysl vyslovený skrze nařízení vlády č. 220/2019 Sb. lze použít jako podklad pro to, že ČR nemá zájem na pobytu nekvalifikovaných pracovníků přicházejících ze zastupitelského úřadu v Hanoji. Možnost nevydat zaměstnaneckou kartu odůvodnil tím, že na ni neexistuje právní nárok, a proto není nezákonné, pokud správní orgány kontrolují i negativní podmínky pro vydání pobytového oprávnění upravených v § 56 zákona o pobytu cizinců a nějakým způsobem je vykládají. Jeho odkaz na širěji související judikaturu tedy nebyl mimoběžný. Krajský soud navíc nejprve uvedl tyto své úvahy a poté odkázal na rozhodnutí žalované, se kterou se ve výsledku shodl. Důvody uváděné stěžovatelkou (ani jiné důvody) tedy nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku podle Nejvyššího správního soudu nesvědčí a tuto část kasační argumentace tedy nelze považovat za přijatelnou, a to tím spíše, že případné pochybení krajského soudu způsobující přijatelnost kasační stížnosti musí být zásadního charakteru.

[14] Nejvyšší správní soud se však ztotožňuje se stěžovatelkou v tom, že výše shrnuté právní závěry krajského soudu jsou chybné. V tomto směru je rozhodné, že obdobnou otázkou, která tvoří podstatu sporu v nyní projednávané věci, se Nejvyšší správní soud v mezidobí od vydání nyní napadeného rozsudku již zabýval, a to v například rozsudcích ze dne 19. 9. 2024, čj. 1 Azs 158/2024-37, či ze dne 27. 9. 2024, čj. 5 Azs 149/2024-56 (a i v řadě dalších navazujících rozhodnutí). Naopak rozsudky krajských soudů, na které ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje žalovaná, již nejsou aktuální. Rozsudky odkazované žalovanou (Krajského soudu v Plzni ze dne 4. 12. 2023, čj. 17 A 28/2023-42, a Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2024, čj. 19 A 2/2024-35) podporující její výklad totiž časově předcházely zmiňované judikatuře Nejvyššího správního soudu a současně ani samy nebyly přezkumu Nejvyššího správního soudu podrobeny.

[15] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že okolnosti nynější věci jsou od výše citovaných rozsudků do jisté míry odlišné. Zatímco v předchozích případech žadatelé v ČR dlouhodobě pobývali za účelem studia (§ 42d zákona o pobytu cizinců), v případě nynější stěžovatelky se jednalo o modrou kartu určenou k výkonu kvalifikované práce (§ 42i zákona o pobytu cizinců). Na právní podstatě sporu to ovšem nic nemění, jelikož ta se týká ustanovení, které žalovaná aplikovala až při žádosti o změnu pobytového titulu. Důvody neudělení dlouhodobého víza se pak používají pro všechny typy žádosti, lhotejno jaký měl žadatel titul předtím. Z odkazovaných rozsudků NSS totiž především vyplývá zobecnitelný závěr, podle něhož žalovaný nemůže odůvodnit nevydání zaměstnanecké karty na nekvalifikovanou pracovní pozici, o kterou cizinec požádal již na území ČR, pouze s odkazem na to, že ČR má zájem na příchodu jen vysoce kvalifikovaných pracovníků z Vietnamu.

[16] Nejvyšší správní soud v nynějším případě neshledal důvod odchýlit se od závěrů své shora označené judikatury, a to ani v návaznosti na doplňující vyjádření žalované, které s odkazovanými rozsudky NSS a jejich závěry polemizuje. Lze dodat, že shodně již tento soud postupoval také například v rozsudku ze dne 27. 11. 2024, čj. 10 Azs 172/2024-44, v němž právní závěry výše uvedených rozsudků následoval, a to i přes výhrady žalované k této judikatuře. Žalovaná ostatně v doplňujícím vyjádření zdůrazňuje závěry rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2024, čj. 41 A 23/2024-28 (taktéž polemizujícího s označenou judikaturou Nejvyššího správního soudu), který však v řadě ohledů svou argumentací míří velmi konkrétně k možnému zneužívání pobytového oprávnění za účelem studia, tedy jiného oprávnění, než o které se jedná v nynější věci.

[17] Stěžovatelka v nyní projednávané věci požádala na území ČR o vydání zaměstnanecké karty, která je jedním z druhů povolení k dlouhodobému pobytu podle zákona o pobytu cizinců (§ 42g zákona o pobytu cizinců). O zaměstnaneckou kartu může cizinec žádat více způsoby – pokud žádá mimo území ČR, pak na zastupitelském úřadu; pokud již pobývá v ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo víza k pobytu nad 90 dnů, pak tak činí přímo u Ministerstva vnitra (§ 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců).

[18] Jestliže cizinec využije první možnosti a o zaměstnaneckou kartu žádá ze zahraničí, pojí se s jejím vydáváním určitá omezení. Na základě § 181b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců totiž může vláda nařízením stanovit maximální počet žádostí, které lze podat v rámci období 1 roku rozvrženého rovnoměrně na jednotlivé kalendářní měsíce na příslušném zastupitelském úřadu. Tak vláda také učinila právě skrze nařízení č. 220/2019 Sb. a pro zastupitelský úřad v Hanoji stanovila maximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu na 200 (v detailu o vývoji této právní úpravy a o její ústavnosti viz rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2022, čj. 4 Azs 14/2022-34; ze dne 29. 7. 2024, čj. 5 Azs 284/2023-35, body 25 až 43; nebo čj. 5 Azs 149/2024-56 bod 29; a usnesení ÚS ze dne 16. 8. 2022, sp. zn. II. ÚS 2041/22).

[19] Jestliže cizinec využije druhé možnosti a žádá o zaměstnaneckou kartu u ministerstva, pak také existují důvody, pro které může být jeho žádost zamítnuta, jelikož na zaměstnaneckou kartu neexistuje právní nárok (rozsudek NSS ze dne 7. 2. 2022, čj. 10 Azs 438/2021-47, č. 4328/2022 Sb. NSS). Důvody pro zamítnutí jsou zde však jiné. Jedním z nich je právě *zájem na pobytu cizince na území ČR*, který je v nynější věci stěžejní. Tento zájem nemusí být pouze zahraničně-politický (jak uváděla dřívější formulace textu zákona o pobytu cizinců), ale může zohledňovat i jiné zájmy, např. zájem na bezpečnosti státu a jeho obyvatel, na získání kvalifikované pracovní síly atd. Takový zájem musí být nicméně transparentním způsobem projevený navenek (rozsudek NSS čj. 1 Azs 158/2024-37, bod 25). Současně z dnes již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že závěr o tom, zda pobyt cizince na území je či není v zájmu ČR, musí být založen na vyhodnocení konkrétních individualizovaných rizik (např. rozsudky NSS ze dne 12. 5. 2022, čj. 10 Azs 409/2021-50, body 18 a 19, ze dne 26. 5. 2022, čj. 9 Azs 222/2021-32, bod 10, nebo ze dne 23. 6. 2023, čj. 8 Azs 278/2021-52, body 38 a 41). Nestačí pouze systémové informace, které nejsou dostatečně individualizované pro konkrétní případ (srov. rozsudky NSS ze dne 3. 3. 2023, čj. 8 Azs 321/2021-44, bod 13; čj. 10 Azs 389/2021-46, bod 12; a čj. 5 Azs 149/2024-56, bod 36).

[20] V nynější věci není pochyb, že stěžovatelka požádala o zaměstnaneckou kartu u ministerstva v době, kdy již pobývala na území ČR na základě povolení k dlouhodobému

pokračování

pobytu za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci (modré karty) dle § 42i odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Na rozhodování o její žádosti tedy nebylo možné přímo použít nařízení vlády č. 220/2019 Sb. a její žádost nebyla nepřijatelná. Podle žalované však byl dán důvod nevydání zaměstnanecké karty podle § 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, což je závěr, s nímž se ztotožnil také krajský soud. Otázkou tak i v nynější věci zůstává, zda správní orgány (a poté také krajský soud) správně posoudily důvod nevydání zaměstnanecké karty podle § 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, který spočívá v tom, že „*pobyt cizince na území není v zájmu České republiky*“ a zda tento závěr dostatečně individualizovaly vzhledem k osobě stěžovatelky

[21] Krajský soud přisvědčil žalované, že zájem na tom, aby na území ČR přijížděly z Vietnamu pouze osoby způsobilé zastávat pracovní pozice vyžadující vysokou kvalifikaci podle konkrétního programu (a nikoli osoby nesplňující potřebný stupeň kvalifikace), byl řádně vyjádřen v nařízení vlády č. 220/2019 Sb. Tento jeho právní závěr nicméně dle odkazované judikatury přehlíží, že účelem tohoto nařízení nebylo omezit počet žádostí podávaných ministerstvu na území ČR, nýbrž pouze těch, které jsou podávány na konkrétním zastupitelském úřadě (rozsudek NSS čj. 1 Azs 158/2024-37, bod 27). Právě v tomto kontextu Nejvyšší správní soud shledal ústavnost a nediskriminační povahu tohoto omezení (srov. výše citované rozsudky čj. 4 Azs 14/2022-34 a čj. 5 Azs 284/2023-35). Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že uvedené nařízení vlády nijak neomezuje cizince, včetně státních příslušníků Vietnamu, kteří na území ČR již dlouhodobě pobývají a řádně zde plní původní účel pobytu, aby požádali podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o změnu účelu jejich pobytu. V této souvislosti lze podpůrně poukázat i na úmysl předkladatele vyjádřený v důvodové zprávě k zákonu č. 176/2019 Sb., podle níž „*[z]avedení kvót je navrhováno pouze vůči cizincům žádajícím ze zahraničí o vstup na území České republiky. Ve vztahu k cizincům, kteří již na území České republiky pobývají za jinými (neekonomickými) účely, a chtějí svůj účel pobytu změnit na výdělečný, není zapotřebí kvóty uplatňovat*“ (Poslanecká sněmovna, 8. volební období, 2017-2021, sněmovní tisk 203/0).

[22] Žalovaná založila svůj právní závěr, podle kterého pobyt stěžovatelky na území na základě zaměstnanecké karty není v zájmu ČR, výlučně na úvaze, že stanovení maximálního počtu žádostí o zaměstnaneckou kartu podaných na zastupitelském úřadu ČR v Hanoji podle nařízení vlády č. 220/2019 Sb. zprostředkovaně omezuje i možnost vydání zaměstnaneckých karet státním příslušníkům Vietnamu pobývajícím na území ČR. Takový výklad je ale podle výše uvedené judikatury nesprávný. Nejenže přisuzuje uvedenému nařízení vlády regulaci, která v něm není, ale současně nezohledňuje požadavek, aby uvedený důvod nevydání zaměstnanecké karty byl u konkrétního žadatele vždy dostatečně individualizován. Napadený rozsudek, který se s těmito východisky ztotožnil, je tak založen na nesprávném právním posouzení věci, které má za následek jeho nezákonnost.

[23] Závěrem Nejvyšší správní soud v návaznosti na výše uvedenou judikaturu ještě dodává, že pokud by to odůvodňovaly konkrétní okolnosti věci, žalovaná mohla zaměstnaneckou kartu nevydat pro některý z důvodů uvedený v § 46 odst. 6 písm. a) ve spojení s § 56 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (viz shora již zmiňovaný rozsudek čj. 5 Azs 149/2024-56, bod 39, případně usnesení NSS ze dne 20. 2. 2025, čj. 5 Azs 315/2024-29, bod 21). To se týká i vyjádřené obavy z obcházení maximálního počtu žádostí podle nařízení vlády č. 220/2019 Sb. prostřednictvím jiných pobytových oprávnění, kterou vyjádřila

žalovaná i krajský soud (stejně tak rozsudek NSS čj. 10 Azs 172/2024-44, bod 31). Žalovaná své rozhodnutí ale o takové důvody neopřela, ani jej detailněji neprokazovala. Pouze podpůrně upozornila na případné obcházení zákona, aby zdůraznila zájem ČR, ačkoli tímto způsobem oprávnění podle § 181d zákona o pobytu cizinců rozšiřovat nelze. Zákonodárce sice mohl kvóty pro žádosti o zaměstnaneckou kartu spojit se státní příslušností, rozhodl se však pro jiné řešení (srov. rozsudek NSS čj. 1 Azs 158/2024-37, bod 29).

[24] Závěrem Nejvyšší správní soud pro úplnost poukazuje na to, že krajský soud zatížil řízení vadou, neboť nyní napadený rozsudek vyhlásil bez jednání zveřejněním tzv. zkráceného znění rozsudku na úřední desce (rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2024, čj. 2 Afs 231/2023-61). Tzv. zkrácené znění rozsudku obsahuje jen výrok a poučení o opravném prostředku, odůvodnění v něm chybí. Takový způsob vyhlášení rozsudku je ovšem v rozporu s čl. 96 odst. 2 Ústavy [nález ÚS ze dne 18. 6. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 38/18 (N 115/94 SbNU 370)]. Závěry Ústavního soudu uvedené v tomto nálezu se vztahují na vyhlašování rozsudků soudů všech stupňů projednávajících věci správního soudnictví (rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2019, čj. 3 Azs 201/2018-35, bod 16). Zmíněná vada řízení před krajským soudem nicméně neměla vliv na zákonnost jeho rozsudku, a proto nepředstavuje (další) důvod pro jeho zrušení (rozsudky NSS ze dne 25. 9. 2020, čj. 10 Azs 194/2020-43, bod 10, ze dne 18. 12. 2020, čj. 5 Ads 83/2020-23, bod 37, či ze dne 9. 5. 2022, čj. 3 Azs 227/2020-38, body 11 a 14).

V. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že v dané věci by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem a charakterem vytýkaných vad neměl jinou možnost než zrušit žalobou napadená rozhodnutí žalované, zvolil Nejvyšší správní soud tuto možnost. Nejvyšší správní soud tedy v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. V něm je žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[26] V případě, že Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Stěžovatelka úspěšná byla, a proto má právo na náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti. Žalovaná naopak úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[27] Náklady stěžovatelky v řízení o žalobě tvoří odměna zástupkyně (advokátky) a soudní poplatek. Soudní poplatek činí částku 3 000 Kč [položka č. 18 bod 2 písm. a) Sazebníku soudních poplatků (příloha zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích)]. Odměna zástupkyně pak zahrnuje dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí

pokračování

zastoupení a sepsání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu], a činí v dané věci 3 100 Kč za úkon [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 12 odst. 3 advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Odměna zástupkyně stěžovatelky v řízení o žalobě tak činí celkem 6 800 Kč. Zástupkyně stěžovatelky je plátkyní daně z přidané hodnoty, což doložila rozhodnutím o registraci k dani z přidané hodnoty a Nejvyšší správní soud ověřil v Registru plátců DPH. Proto jí náleží zvýšení odměny o 21% sazbu této daně, celkem o 1 428 Kč. Náklady řízení o žalobě tak celkově činí částku 11 228 Kč.

[28] Náklady stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti pak taktéž tvoří soudní poplatek a odměna zástupkyně. Soudní poplatek za kasační stížnosti činí 5 000 Kč (položka 19 Sazebníku soudních poplatků). Odměna zástupkyně zahrnuje jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti [podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za tento úkon jí náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 12 odst. 3 advokátního tarifu], a paušální částka ve výši 300 Kč. Taktéž je odměna zástupkyně stěžovatelky zvýšena o DPH, tedy o 714 Kč. Náklady stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti tak činí 9 114 Kč.

[29] Výsledný součet nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti tedy činí 20 342 Kč.

[30] Žalovaná je povinna stěžovatelce zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 20 342 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. února 2025

Milan Podhrázký
předseda senátu